

Назар Монько
студент гр. ФМСм-11,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Інна Гуцул

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ МИТНОЮ СПРАВОЮ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

В сучасних умовах імплементації фіскальних реформ важливо переналагодити механізми адміністрування митних платежів на новий, прогресивний лад з ознаками ефективних досягнень у цій царині розвинутих країн світу.

Україна, взявши собі пріоритетний напрям зовнішньої політики – інтеграцію до Європейського Союзу, як і будь-які інші країни, що є кандидатами в члени ЄС, взяла на себе низку зобов'язань з поступової адаптації національного законодавства у відповідності до діючого законодавства Європейського Союзу, Світової організації торгівлі та інших міжнародних норм. Однак, така інтеграція не повинна здійснюватися в супереч національним інтересам держави та економічним і соціальним особливостям українського суспільства.

На сьогодні, митне законодавство набуло принципово нової ролі в житті держави, основні функції якого змістились від контрольних і фіскальних до регулятивних і правозахисних.

Найбільшою проблемою в зближенні законодавства України з питань митної справи до Європейського законодавства є те, що традиційно, митна сфера сприймається як сукупність норм, стандартів та правил, які регулюють діяльність і організаційну структуру митних інституцій і головним завданням яких є захист економічних інтересів держави. Водночас, коли в країнах Європейського Союзу, на першому місці стоять функції із забезпечення прав людини, а роль органів державної влади полягає перш за все у всеохоплюючому сприянні втілення відповідних прав на належному рівні. Зміна цих стереотипів є складним процесом, оскільки в його основі лежить необхідність впевненого подолання глибоко укорінених проблем митної системи, при якій інтереси держави панують над інтересами людей, тобто зміна ідеології у відносинах між державою та суспільством. Адже саме це є однією із головних передумов впровадження передових досягнень та технологій до національної митної системи, а також руху країни в сторону Європейського Союзу.

Саме адаптація митного законодавства до законодавчої бази ЄС повинна забезпечити підґрунтя для перспективи участі України в Митному союзі ЄС, адже однією з обов'язкових умов для входження будь-якої країни-кандидата у члени ЄС є відповідність національної митної системи законодавству Європейського Союзу. Для українського митного законодавства протягом останніх п'яти років це є найважливішим завданням в процесі здійснення

реформування, успішна реалізація якого можлива лише за тісної співпраці законодавчих та виконавчих органів влади. Митне законодавство України проходило та проходить процес удосконалення і становлення, проте на шляху цього процесу виникає чимало перешкод, що обумовлені об'єктивними та суб'єктивними чинниками. Для цього потрібно здійснювати наукові пошуки і впроваджувати в життя нові організаційні форми, які б забезпечили всеосяжне вивчення і повний аналіз інтеграційних процесів, а також дослідження тенденцій розвитку митного законодавства.

В сучасних умовах митна справа відіграє не тільки роль інструменту зовнішньоекономічної діяльності, але й має важливішу роль – регулятора і засобу формування нових зовнішніх зв'язків та економічних відносин. Врахування цих обставин є необхідною умовою для проведення ефективної митної політики.

Підписання Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами у 1994 р. та прийняття інших законів та підписання документів, які визначають засади співпраці України з ЄС, заснували належні передумови для приведення у відповідність українського митного законодавства до законодавства ЄС. Так, було започатковано довгостроковий і важкий процес адаптації митного законодавства України до норм та правил ЄС, що дало змогу активізувати дослідження щодо питання євроінтеграції, недоліків національної митної системи, а також проблем гармонізації національного законодавства до міжнародних норм та стандартів.

Інтеграція України до системи всесвітніх господарських зв'язків визначає пріоритетні напрями цього процесу насамперед у галузі розвитку митних правовідносин, оскільки практика міжнародного співробітництва передбачає унормування низки процедурних питань, які пов'язані з митними відносинами і врегулювання яких лежить у площині приєднання до чинних міжнародних конвенцій, що прямо чи опосередковано регламентують митні проблеми.

Амбіції України та Європейського Союзу щодо поглиблення взаємовідносин один з одним дали можливість вийти за межі співпраці й досягнути економічної інтеграції в певному плані та поглибити політичне співробітництво.

Митні питання та питання наближення митного законодавства до норм і стандартів ЄС є надзвичайно важливим питанням і передбачає співробітництво з митних питань та пов'язаних з митною справою сферах, спрощення митних процедур і формальностей та протидія шахрайству. Протокол про взаємну адміністративну допомогу в митних справах створює кращі правові рамки для забезпечення застосування митного законодавства на належному рівні і протидії порушенням. Сторони погодилися надавати одна одній відповідну інформацію, потрібну для проведення розслідувань, включаючи можливість для офіційних осіб брати участь у адміністративних розслідуваннях на території іншої сторони.

На базі вищесказаного можемо зробити висновок, що процес адаптації митного законодавства України на нинішній час стає все актуальнішим питанням, оскільки митна справа знаходиться в постійній динаміці через зміни в світовій економіці, процес адаптації важко назвати близьким до завершення. Саме від стану та рівня адаптації залежить позитивне вирішення зобов'язань, які Україна взяла на себе перед ЄС.

З протилежного боку медалі потрібно зазначити, що адаптація митного законодавства України до законодавства ЄС потребує зважених дій, фундаментом яких повинні бути національні інтереси. На нашу думку, необхідним є визначення користі для держави від вступу у різні міжнародні організації, в іншому випадку, це буде призводити до погіршення економічної ситуації. Для того, щоб провести всеохоплюючого аналізу наслідків участі держави в кожній міжнародній організації потрібно розглядати не просто ділянку виробництва, але й всю сукупність економічних відносин, а саме виробництво, купівля-продаж і споживання.

Першочерговим завданням зовнішньоекономічної політики держави повинні стояти інтереси внутрішніх виробників, адже акурат вони виступають найбільшими платниками податків, поручителями піднесення економіки та джерелом зайнятості в ринковій економіці. Так як інтереси виробників у різних галузях економіки носять різні особливості, не схожі один на одного, тому держава повинна забезпечити рівну можливість захисту усім суб'єктам господарської діяльності.

Список використаних джерел

1. Гуцул І. А. Митна політика зарубіжних країн. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 198 с.
2. Митні кодекси зарубіжних країн: станом на 07.08.2014 р. (відповідає офіц. текстові, зі змістом). Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики. URL: <http://www.komppmp.rada.gov.ua/>